

Kunsten at sulte ihjel – OM FORLADELSE af Lea Muldtofte

Der er ingen mangel på psykiatromaner på det danske bogmarked lige nu. Der har for den sags skyld aldrig været mangel på bøger om psykisk sygdom og selvdestruktion. Af samme grund går vi, der er besatte af emnet, eller bare lever det, også altid og leder efter den *rigtige* psykiatroman. Den, der bare fatter det og spidder psykiatrien med den præcist rigtige balance af rasende galde og konstruktiv vision. Hvorvidt OM FORLADELSE er den roman, kan jeg ikke svare på. Men den er et fandens godt bud.

Der er ingen formmæssige nybrud i Lea Muldtoftes romandebut. Som psykiatromanerne er flest, er den autobiografisk og tøffer fremad med kortprosabidder og en konstant svingning mellem det dagligdags og det opløste. Til tider sammenhængende, til tider ikke. Som det efterhånden er tradition, lader den også enkelte sætninger bære hele sider. Som allerede på side 3, hvor den uceremonielt tyrer en lastvogn i hovedet på dig:

”Hvilket råd vil du give til én i din situation? Spring ud fra Vejlefjordbroen en solskinsefterårsdag klokken 15. Men jeg er nok ikke den rigtige at spørge.”

Lea, både forfatter-Lea og fortæller-Lea, er anorektiker. Og lige denne sygdom formår, måske bedre end nogen anden, at indkapsle både det æteriske og det grusomme ved et kollapsed mentalt helbred. For anoreksi er, til forskel fra depression og mani, ikke let at forestille sig for den gennemsnitlige læser. Ikke at være i stand til at spise, i en sådan grad at man dør af det. Samtidig er den så konkret. Et psykisk fænomen, der bogstaveligt talt æder din krop væk. Angsten, depressionen, psykosen, men legemliggjort. Det langsomme selvmord. Og, i hvert fald ifølge den danske psykiatri, nærmest umulig at behandle.

Lea lever ufrivilligt livet på kanten af voksen og barn. Hun er Ph.d (et faktum som alle hendes behandlere ofte vil minde hende om), altså klog og ressourcestærk. Hun er gift, men det dybt toksiske ægteskab varer ikke mange sider før det, ligesom andre relationer, ordløst fordufter. Hun har læst mere, ved mere, end nærmest alle hun interagerer med. I hendes møder med patienter og behandlere kan man mærke fandenivoldskheden og den lynende intelligens. Samtidig kan hun, som et barn, ikke tage vare på sig selv, og som et øresønderrivende ekko af manglen på moderens kærlighed, river og flår hun i ”velfærdsansigterne” efter omsorg. Ægte omsorg. Nogle formår at give den, nogle gør ikke, men alle gør det kun til kl. 16, når de har fri. Eller til Lea endnu engang er blevet for tynd til behandling, og sendes hjem. Igen og igen beder hun behandlere om at give hende

lov. Giv hende lov til at spise. Giv hende lov til at leve. Giv hende lov til at gå hjem, eller til at blive.

Og der er ingen kære mor at komme efter her. Lea har ikke en familie, der venter på hende, når hun har fået det bedre engang. Bogen leverer på intet tidspunkt et reelt håb om bedring, selv som Lea igen og igen benægter det faktum, at hun er døende. Så slemt kan det vel ikke være? Bekymrede ansigter summer omkring hende, som hun endnu engang overbeviser sig selv om, at hun bare skal bruge en pause. At hende, anoreksien og psykiatrien kan nå et kompromis. Men det kan de ikke. Dette er ikke en bog om bedring.

Jeg kan ikke lade være med at tænke på Jakob Jakobsens *Ophør Oprør*. En meget lignende, og formidabel, bog om en kronisk psykisk syg, men ressourcestærk, person, der hensynger i psykiatrien uden håb om bedring. Dét, Lea Muldtofte leverer, som Jakobsen ikke gør, er en sårhed og en desperation efter et liv, der kunne have været anderledes. Jakobsen har børn og kone at komme hjem til, hvis han nogensinde får det bedre. Hans udfordring er, at det gør han ikke. Lea har kun drømmen om ægteskabet, der blev spist af anoreksien, eller barnet, der aldrig vil blive til. Lea sulter bogstaveligt og åndeligt, og de eneste, der er tilbage til at tage sig af hende, er de skiftende, rammekontrollerede velfærdsansigter.

Jeg har svært ved at finde en passende konklusion. Hvad siger OM FORLADELSE egentlig? Behovet for en menneskelig og omsorgsfuldt psykiatri står klart, men det er ikke dét, der får mig til at lægge den fra mig, fordi den bliver for led. Det er viljen til at leve, der kan eksistere uden evnen. Det ærlige, desperate behov for noget bedre, som måske

aldrig kommer til at blive. Sand elendighed, skrevet ud med strålende intelligens og følsomhed. At vide, at livet kan gå fra hinanden og aldrig sættes sammen igen, og at der ikke er noget, du kan gøre ved det. Det er, kort og godt, en fucking hård bog at læse. En smule underredigeret, og kunne godt have brugt en korrektur mere, hvilket er forventeligt fra et nystartet mikroforlag, men det er ikke nok til at skade oplevelsen synderligt. Jeg lader Lea skrive sig selv ud:

”De var smukke og unge, begge politimænd, og havde uniformer og pistoler og masser af indlevelse. [...] En af dem sagde, at hans arbejde føltes vigtigt her hos mig. At han kunne forhindre noget i at ske. Og jeg tænkte, om mine 42 kilo ikke allerede var sket. De spurgte, om de måtte køre mig et sted hen? På psykiatrisk skadestue? Institution eller sofa? Jeg sagde, jeg gerne ville blive i min sofa, at de kunne være rolige, og jeg lovede ikke at springe ud fra fjerde. Ikke i dag. Jeg sad nemlig lige og så Kontant. Om der var noget, de kunne gøre for mig? Jeg sagde, at de kunne elske mig, se Kontant med mig, være min plus one til et bryllup, hoppe i vandpytter med mig, flytte til Humlebæk med mig, gøre mig gravid, så jeg kunne se det smukke i stisystemer, og jeg kunne tage til babysvømning eller babybio eller babysalmesang og have lasagne parat, når de kom hjem fra arbejde. [...] Og så gik de igen.”

Facebook < <https://www.facebook.com/litteraturnu>> / Instagram <

<https://www.instagram.com/litteraturnu.dk/>>